

KVALITETSDEKLARATION

Ekologisk växtodling 2018

Ämnes- och statistikområde

Ämnesområde: Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde: Jordbrukets struktur

Referenstid

2018

Produktkod

JO0114

Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population.....	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	4
1.2.5 Referenstider.....	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden.....	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	6
3 Aktualitet och punktlighet.....	6
3.1 Framställningstid.....	6
3.2 Frekvens.....	7
3.3 Punktlighet.....	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken.....	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	7
4.3 Presentation.....	7
4.4 Dokumentation.....	7
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	8
5.3 Samanvändbarhet i övrigt.....	8
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	9
Allmänna uppgifter.....	9
A SOS-klassificering.....	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	9
C Bevarande och gallring.....	10
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik.....	10
G Kontaktuppgifter.....	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken ska tjäna som underlag till

- a) publicering av officiell statistik över ekologisk växtodling som är jämförbar med övrig officiell statistik om jordbruksmarkens användning,
- b) statistikrapportering till EU-kommissionen enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007¹ samt
- c) utredningar, analyser och uppföljning av utvecklingen av den ekologiskt odlade arealen.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av EU-kommissionen som underlag för bedömningar av effekten av den förda jordbrukspolitiken samt för analyser och utredningar.

I Sverige används statistiken bl.a. av regeringskansliet, kommuner, länsstyrelser och Jordbruksverket, rådgivare och branschorganisationer. Forskare, studenter, massmedia och allmänheten är andra användare. Statistiken används som underlag för utredningar och analyser av utvecklingen inom den ekologiska produktionen samt dess miljöeffekter.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken ska belysa storleken på arealen jordbruksmark som brukas med ekologiska produktionsmetoder samt antal företag med motsvarande produktion. Statistiken bryts även ner på regional nivå samt på grödor eller grupper av grödor.

1.2.1 Objekt och population

Med *jordbruksmark* avses i denna rapport åkermark och betesmark.

Med begreppet "*omställd mark*" avses de arealer jordbruksmark som är godkända för produktion och märkning av ekologiska produkter för försäljning på marknaden.

Arealer som brukats med konventionella brukningsmetoder måste, under en övergångsperiod, brukas enligt regelverket för ekologisk produktion innan de kan godkännas som "*omställda*". Dessa arealer benämns i denna rapport som "*under omställning*".

Målpopulationen är samtliga jordbruksföretag som brukar jordbruksmark med ekologiska produktionsmetoder enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007¹.

¹ Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91

Om marken är helt omställd till ekologisk produktion får de produkter som odlingen resulterar i märkas och säljas på marknaden med EU:s logotyp för ekologisk produktion. Produkterna kan även vara märkta med KRAV:s eller Demeters respektive logotyp om produktionen uppfyller antingen KRAV:s eller Demeters villkor för märkning.

I samtliga fall kontrolleras regelverkets efterlevnad av något av de tre godkända kontrollorganen inom jordbruksområdet i Sverige. Dessa kontrollorgan är Kiwa Sverige AB, HS Certifiering AB och SMAK AB.

Med begreppet *företag* avses i detta Statistiska meddelande det antal unika kundnummer som finns registrerade hos de tre godkända kontrollorganen. Definitionen av ett företag skiljer sig därför från den som används i Lantbruksregistret, som i sin tur ligger som grund för en stor del av den övriga officiella statistiken på jordbruksområdet. I avsnittet 5.3 "Samanvändbarhet i övrig" nedan återfinns en mer detaljerad beskrivning av skillnaderna i begreppen.

1.2.2 Variabler

De variabler som redovisas är

- arealer brukade med ekologiska produktionsmetoder,
- andel areal brukad med ekologiska produktionsmetoder i förhållande till total brukad areal samt,
- antal företag som brukar jordbruksmark med ekologiska produktionsmetoder.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av värden på statistiska storheter/ parametrar av typerna totaler ("hektar" och "antal") samt andelar ("procent").

Värden av typen total är:

- antal hektar och
- antal företag

Värden av andelar är:

- procent av den totala arealen som brukas med ekologiska produktionsmetoder.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Arealer, andel av totala brukade arealer och antalet företag redovisas efter indelningar avseende:

- Ägoslag (åkermark och betesmark)
- Grupper av grödor
- Omställd areal och areal under omställning
- Region (län och riket)

Vissa uppgifter redovisas även per kommun i Jordbruksverkets statistikdatabas (www.jordbruksverket.se under Statistik).

1.2.5 Referenstider

Kalenderår

2 Tillförlitlighet

Uppgifterna som ligger till grund för detta Statistiska meddelande hämtas årligen, från och med år 2009, in från kontrollorganen Kiwa Sverige AB, HS Certifiering AB och SMAK AB, vilka är de tre godkända kontrollorganen inom jordbruksområdet i Sverige. Kontrollorganen samlar in uppgifter från varje enskild jordbrukare som är ansluten till respektive kontrollorgan. Kontrollorganen levererar uppgifterna till Jordbruksverkets växtavdelning. Jordbruksverkets statistikenhet bearbetar sedan uppgifterna och skapar ett sammanställt register som täcker in samtliga ekologiska producenter. Utifrån detta register produceras sedan statistiken över ekologisk växtodling.

2.1 Tillförlitlighet totalt

Bedömningen är att statistiken inte innehåller täckningsfel. Däremot förekommer mätfel och fel från bearbetningsprocessen. Vid sammanställningen av statistiken har Jordbruksverket hittat felaktigheter av denna typ och gjort upprättningar av materialet, oftast efter kontakt med kontrollorganen. Bedömningen är att eventuella kvarstående fel inte påverkar de övergripande resultaten. För enskilda grupper av grödor och särskilt vid regional fördelning kan dock resultaten påverkas av denna typ av fel.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalsfel förekommer inte eftersom denna statistik baseras på uppgifter från samtliga företag i målpopulationen.

2.2.2 Ramtäckning

Statistiken kan innehålla täckningsfel. Kontrollorganen ska leverera uppgifter för samtliga företag som kontrolleras enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter. I bearbetningsprocessen upptäcks ibland brister i täckningen i kontrollorganens leveranser av data. Dessa åtgärdas då genom kompletterande uppgifter från kontrollorganen. Bedömningen är att kvarstående täckningsfel endast påverkar de slutliga resultaten marginellt.

2.2.3 Mätning

Mätfel förekommer då kontrollorganen vid revisionsbesöken hos jordbrukarna på något sätt fått felaktiga uppgifter om t.ex. arealer, odlade grödor eller regionkod. Denna typ av fel har upptäckts vid bearbetning av uppgifterna vid Jordbruksverket och rättats upp i bearbetningsprocessen (se avsnitt 2.2.5. nedan). Bedömningen är att eventuella kvarstående fel inte påverkar de övergripande resultaten. Enskilda grupper av grödor och den regionala fördelningen kan dock påverkas av denna typ av fel.

2.2.4 Bortfall

Bortfall förekommer inte i bemärkelsen att samtliga uppgifter saknats för ett företag. Däremot förekommer att uppgifter saknats för enskilda variabler för enskilda företag. I dessa fall har kontrollorganen kontaktats för komplettering av materialet. Det slutliga resultatet baseras på fullständiga uppgifter för de variabler som redovisas.

2.2.5 Bearbetning

De bearbetningsfel som upptäckts rör sig till stor del om felaktig dataregistrering (felaktigt registrerade arealer, grödkoder, regionkoder), utelämnande av enskilda uppgifter för enskilda företag (grödkoder, regionkoder) samt dubletter. Materialet har granskats främst genom kontroller av extremvärden per företag och gröda, grödkoder som ej existerar, felaktiga regionkoder och jämförelser med uppgifter från tidigare år. När fel upptäckts eller misstanke om fel förelegat har kontrollorganen kontaktats och korrigeringar har gjorts i de fall ett fel har bekräftats. Bedömningen är att eventuella kvarstående fel inte påverkar de övergripande resultaten. För enskilda grupper av grödor och särskilt vid regional fördelning kan dock resultaten påverkas av denna typ av fel.

Ett fel som sannolikt förekommer är dubletter som beror på att ett företag bytt från ett kontrollorgan till ett annat under kalenderåret. I vissa fall skulle detta kunna leda till att arealerna för ett och samma företag redovisas till Jordbruksverket av två kontrollorgan. Kontroller av förekomst av dubletter i denna bemärkelse har gjorts och utifrån dessa konstateras att dubletter av detta slag förekommer. Vissa av dessa dubletter är enkla att upptäcka och åtgärda men så är inte fallet för alla. För de fall där vi misstänker att dubletter förekommer kontaktas kontrollorganen för kompletterande information. Utifrån svaret från kontrollorganen görs korrigeringar i underlaget. Det kan dock finnas fall av dubletter som kräver en stor arbetsinsats för upptäckt och korrigering och som inte åtgärdats. Bedömningen är dock att de övergripande resultaten endast påverkas marginellt av denna typ av fel.

2.2.6 Modellantaganden

Det används inga modeller i produktionen av denna statistik.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är 5 månader.

3.2 Frekvens

Redovisning av den ekologiska växtodlingen sker årligen i ett Statistiskt meddelande och i Jordbruksverkets statistikdatabas.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, SM JO 13, på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen Statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Statistiken presenteras även i Jordbruksverkets statistikdatabas.

I de Statistiska meddelandena presenteras uppgifter för län och riket. I Jordbruksverkets statistikdatabas presenteras även viss statistik per kommun.

Uppgifterna översänds till EU:s statistikmyndighet Eurostat och publiceras i Eurostats statistikdatabas tillsammans med uppgifter för samtliga medlemsstater.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheten att få tillgång till ytterligare statistik finns. Förfrågningar görs till ansvarig person på Jordbruksverkets statistikenhet.

4.3 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, figurer och korta textkommentarer. I tabellerna och figurerna redovisas statistiken på riks- eller länsnivå. Statistiken publiceras även i Jordbruksverkets statistikdatabas där vissa uppgifter även redovisas per kommun.

4.4 Dokumentation

Denna kvalitetsdeklaration utgör tillsammans med dokumentet "Statistikens Framställning" dokumentation av statistiken. För ytterligare information kan ansvarig person på Jordbruksverkets statistikenhet kontaktas.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tiden är god. Det man bör känna till är att insamlingsmetoden förändrades år 2009. Fram t.o.m. år 2008 rapporterade kontrollorganen enbart sammanställd statistik över större grupper av grödor m.m. på riksnivå till Jordbruksverket. Från och med år 2009 rapporterar kontrollorganen detaljerade gröduppgifter för varje enskild kund/företag som är ansluten till respektive kontrollorgan. I tabell 1a redovisas uppgifter för åren före 2009. Uppgifterna för åren 2005–2008 baseras således på en annan insamlingsmetod. Bedömningen är att jämförbarheten över tiden för

uppgifterna över den totala jordbruksmarken som brukas med ekologiska produktionsmetoder (tabell 1a) är god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder. Statistiken publiceras i Eurostats statistikdatabas.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

I texten, figurerna och tabellerna görs jämförelser med totala arealer för riket och länen, dvs. totala arealer konventionell och ekologiskt brukad areal. De totala arealerna är hämtade från Jordbruksverkets publicering av officiell statistik över jordbruksmarkens användning. Det bör påpekas att siffrorna för ekologisk produktion inte är helt jämförbara med uppgifterna över den totala arealen i riket och länen. Orsaken till detta är

- a) skillnader i den population som de båda statistikprodukterna ska täcka,
- b) att insamlingsmetoderna skiljer sig åt och att
- c) redovisningen av arealernas geografiska placering skiljer sig åt.

Den officiella statistiken över jordbruksmarkens användning baseras på det statistiska Lantbruksregistret (LBR). I LBR definieras *begreppet företag* som "en inom jordbruk, husdjurskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning". LBR omfattar företag som uppfyller något av följande kriterier:

- brukar mer än 2,0 hektar åkermark,
- brukar sammanlagt minst 5,0 hektar jordbruksmark,
- innehar djurbesättning omfattande minst 10 nötkreatur, eller minst 10 suggor eller 50 grisar, eller minst 20 får och lamm, eller minst 1 000 fjäderfä,
- driver yrkesmässig trädgårdsodling om minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal eller 200 kvadratmeter växthusyta.

I detta Statistiska meddelande *likställs ett företag med ett unikt kundnummer* som finns registrerat vid ett godkänt kontrollorgan. Det finns således inte något "ett till ett" förhållande mellan ett företag i detta Statistiska meddelande och de företag som finns i LBR och t.ex. den officiella statistiken över jordbruksmarkens användning.

Vidare redovisas, i detta Statistiska meddelande, all areal som brukas med ekologiska produktionsmetoder och som är kontrollerad av ett godkänt kontrollorgan för ekologisk produktion, oavsett om företaget ingår i LBR eller inte. Målpopulationerna skiljer sig således något åt. I praktiken påverkar detta jämförelser med statistiken över jordbruksmarkens användning totalt marginellt.

Statistiken över jordbruksmarkens användning baseras på uppgifter från i första hand Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd (IACS), men i viss mån även från enkätundersökningar till jordbrukarna. De ekologiska arealer som redovisas i detta Statistiska meddelande baseras på

uppgifter som jordbrukarna lämnat till det godkända kontrollorgan som de är anslutna till. Kodsystemet för grödor som används av kontrollorganen är i stort sett detsamma som brukarna använder i sin ansökan om arealbaserade stöd, men vissa skillnader finns.

I statistiken över jordbruksmarkens användning redovisas arealerna geografiskt i den församling, kommun och det län där de faktiskt ligger. Det underlag som finns tillgängligt för redovisningen i detta Statistiska meddelande tillåter inte denna precision, utan arealerna placeras i den kommun och det län där brukaren har sitt brukningscentrum enligt rapporteringen till kontrollorganen. Det innebär att samma arealer som i det Statistiska meddelandet om jordbruksmarkens användning är placerade i en kommun, kan vara placerade i en annan kommun enligt statistiken över ekologisk växtodling.

Dessa skillnader i population, insamlingsmetoder och precision i regional redovisning bedöms dock inte vara så stora att de påverkar jämförelserna av t.ex. andel ekologisk åker- respektive betesmark på riksnivå och länsnivå i nämnvärd utsträckning. Däremot kan resultaten för enskilda kommuner eller enskilda grödor påverkas.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Statistiken visar inga brister i numerisk överensstämmelse, vid sidan av mindre summeringsfel i vissa tabeller vilka beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål. Jordbruksverket bedömer att de uppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

Däremot är kontrollorganen skyldiga att lämna de uppgifter som denna statistik baseras på till Jordbruksverket. Denna skyldighet regleras i Jordbruksverkets föreskrifter om ändring av jordbruksverkets föreskrifter ([SJVFS 2015:29](#)) om ekologisk produktion och kontroll av ekologisk produktion.

E EU-reglering och internationell rapportering

Enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 är medlemsstaterna skyldiga att rapportera statistikuppgifter om ekologisk produktion. Rapportering ska ske till Eurostat enligt en upprättad mall. Rapportering ska ske senast sista juni året efter aktuellt referensår.

F Historik

Statistik över ekologisk växtodling, som följer EU:s regelverk, har samlats in under flera år. Fram t.o.m. år 2008 rapporterade de i Sverige godkända kontrollorganen aggregerade uppgifter rörande grödgrupper m.m. till Jordbruksverket.

Från och med år 2009 rapporterar kontrollorganen detaljerade uppgifter om odlade arealer per gröda och företag till Jordbruksverket. Detta har gjort det möjligt att sammanställa statistik som är mer jämförbar med övrig officiell statistik över jordbruksmarkens användning. Uppgifterna kan dessutom redovisas på regional nivå.

G   **Kontaktuppgifter**

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Jordbruksverket
<i>Kontaktinformation</i>	Ulf Svensson
<i>E-post</i>	ulf.svensson@jordbruksverket.se
<i>Telefon</i>	036 - 15 50 74